

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Bavaria Sancta Maximiliani Sereniss. Principis Imperii,
Comitis Palatini Rheni, Vtrivsq. Bav. Dvcis Avspiciis**

Rader, Matthäus

Monachii, 1615

Thassilo Ex Principe Monachvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79686)

T H A S S I L O

EX PRINCIPE

M O N A C H V S.

Vt Ecclesia neque Theodonem tertium, qui primus ex Bojorum Regulis caelestem ab Ruperto legem accepit, calitibus publicè accensuit (quamuis hunc Cratepolius sancti honore dignetur) neque Thassilonem inter Diuos retulit; Ita ego nominibus abstinco Sanctorum, quæ decreta Ecclesiæ, quamuis religiosi viris nondum concessere, etsi non minus beati sunt, quàm quibus caelitem veneratio publicis tabulis indulta. Nisi quòd in illis error omnis absit, in his subinde erratum sit, quòd fama quosdam inter Diuos collocarit, quos veritas tandem deprehensos, sacrilegi plagij, tanquam caelestium honorum fures damnauit. Thassilonem plerique omnes scriptores veteres & noui multorum Cœnobiorum in Boicâ conditorem laudant, eiùsque singularem erga sacra Diuorum pignora & cineres venerationem deprædicant. extremum etiam vitæ actum, & miranda quædam opera mortem ad ejus tumbam secuta celebrant, docentq; monumenta in veteribus Cœnobijs reperta. Ex quibus vnicum, sed juxta M. Velferi censuram, ex quinto Boicarum rerum adscribam, vt lector vera ab incertis possit segregare. Ergo in literis venerandæ Antistite Sabine, Chiemsei cœnobij præsidis ad Serenissimum Maximilianũ datis, anno recepti orbis CIO IO CII. hæc leguntur ad verbum.

IN NOMINE SANCTISSIMÆ TRINITATIS

Amen.

Nouerint certo testimonio scripturarum, Christi fideles vniuersi, Thessalonem hujus Ecclesiæ sanctæ Mariæ Chiemensis Ordinis S. Benedicti fundatorem: hunc Thessalonem primùm fuisse Ducem Bauariæ; postea regem Longobardiæ, postremoque Monachum in Laurissa, Ordinis beati Benedicti, videlicet conuersum. Iam verò prælibatum Thessalonem, vt diximus, primò fuisse Ducem Bauariæ ex nobili prosapia oriundum, videlicet filium sororis Caroli Magni, quondam Imperatoris didicimus. Qui Domino fideliter deseruiens in Cœnobijs construendis, vtpotè patet in Chiemensi Ecclesiâ sanctæ

sanctæ Mariæ, Ordinis S. Benedicti, & in aliis pluribus cœnobijis, defensorémque Viduarum & orphanorum iudicem strenuum, in Eleemosynis largum. Hic verò deuictus precibus jam dicti Caroli Imperatoris auunculi sui, ad debellandum Longouardos proficiscens, cunctisque inibi prosperè succedentibus, genti jam suprà nominatæ, ab Imperatore in Regem præficitur. Qui etiam heu postmodum consilio incolarum illius terræ deprauatus, auunculo suo Carolo Imperatori se opposuit. A quo non post multum temporis elapsum, in prælio publicè cum suis deuincitur, vinculis mancipatur, & per duarum peluium ignitarum inspectionē excæcatur. Qui pœnitentiâ ductus ad petitionem principum absoluitur, & libere quocunque diuertere vellet, ire permittitur. Iam verò bonæ memoriæ dictus Thessalo, ob spem futurorum prospera cuncta mundi despiciens, Laurissam deuenit, ibi sub specie pauperis, habitūq; Religioso, & ab omnibus ignotus, vsq; ad extremum vitæ suæ terminū permanfit. Post multorum verò annorum curricula, jam sæpè suprà dictus Carolus Imperator auunculus ejusdem Thessalonis ad Ecclesiam Laurissensem peruenit, ibique vnâ noctium more solito orationi vacans, Thessalonem lumine carentem, per manus angeli de arâ ad aram, cum summâ reuerentiâ, deduci videt. Imperator summo diluculo consurgens, patrem Ecclesiæ aduocat, diligentèrque sciscitatur, quis nam sit, cui tanta beneficia ab angelo impensa fuissent; qui se ignorare respondit. Sequentiq; nocte Abbas vnâ cum Rege beneficia prælibato Thessaloni ab Angelo impensa videre promeruit. Cum verò Dominus creator, reformator, & remunerator omnium, hunc famulum suum post longam carnis macerationem, voluntariam paupertatem, nec non laudabilem vitam de hoc sæculo nequam eripere decreuisset, febre corripitur, & à viris religiosi corpore & sanguine Domini nostri Iesu Christi procuratus, sanctoque oleo inunctus, contestatus vitæ suæ originem illis innotescere. Qui grauius suspirans singula per ordinem eisdem enarrauit. Hic verò consuetis orationibus insistendo, feliciter migravit ad Dominum. Ad cuius tumbam Dominus per merita famuli sui, cunctis eius auxilium implorantibus, quàm plurima beneficia vsq; in præsens partiri non dedignatur, horum beneficiorum testimonium perhibent in Laurissâ adhuc superuenientes. Hæc tabulæ Laurissenses; plura qui super eadem re quærit, Belforestium VVionem, Eifengreinium, alios adeat.

lib. 1. p. 332.

p. 333.

Anno Chr.

861XXX

III.

Nunc M. Velferum Thassilonis accusationem, damnationem, veniam, religionem, pœnitentiam, finem vitæ, multò aliter ac ab alijs

alijs dictum est, narrantem audiamus. Luctuosus rei Boica annus subsequitur. Efferatior in dies Luitpurga, acuebat enim iras petita obtentaq; venia indignitas mirum in modum, maritum vsque muliebriter inculpare, molliem ignauiamque obijcere, qui seruitutem sub vmbra faderis pati paratus, nullo vindicta, ne libertatis quidem desiderio angeretur. Neque ille perpetuis Conjugis querelis, ut erat uxorius, diutius repugnare sustinens, jam noua consilia coquebat. A quibus populares vehementer abhorrere, proximo tumultu expertus, eo descendit, ut nec Hunnorum inimicissima Boijs gentis opem aduersus Francos implorare dubitaret. Quamquam minus hoc, illud altioris indignationis, & impotentissimi animi indicium, quod admonitus periculi, quo obsides & Theodonem inprimis involueret, auditus profiteri, se facile decem etiam Theodonum capita, si totidem dentur liberi, infirmando Francico faderi impensurum, quo ut se teneri patiatur, ne propria quide saluti aspectu adduci possit, nam ut nunc res habeat, mori quam vivere utique satius ducere. Ab Hunnis auxilia prolixè promissa, nulli in tempore fuere vsui. Cum enim Carolum Thassilonis captum non falleret, quod dicta factaque ejus multa, quae non nisi ab inimico & irato proficisci possent, emanassent, nihil moratus, concilium Ingelhemum indixit: Franci, Boij, Longobardi, Saxones, caterique prouinciales conuenere. Thassilo accitus, nihil adhuc parati habens, se iudicio necessario exhibet. Ibi Bojorum potissimum testimonijs premitur. Obiectum, quo tempore superiori anno Regi fidem jurejurando astrinxerit, aliud ore promtum, aliud pectore habuisse conditum, nam & suos monuisse, qui conceptis tum verbis una jurarint, mentem eodem modo injuratam gererent. Additum de pactione cum Hunnis inita, de insidijs amicis Regijs structis, de vocibus ad violationem faderis spectantibus, non perplexè jactis. Quorum omnium Luitpurga fons & caput sit. Aemilius Vitechindum Saxonem, acerrimum Francici nominis hostem receptum, frustra adicit, Vitechindus quippe ad Normanos, hoc est Danos profugit, itaque Normanos absurde Noricos interpretatus, eosdem Bojos censuit. Cum nullum accusationis caput negaretur, concilium praeterea in memoriam rediret, Exercitus ante annos viginti quatuor Pipino Rege, ab eo deserti, quod ipsum (Heriscliz Francorum leges appellant) capitale haberetur, reus confessus manifestatis omnibus sententijs, acclamatione damnatus est. Intercessit Carolus. Lenem animum respectus vicissitudinis sortis humana subiit, & miseratio Principis nuper florentis, longè supra eos, qui nunc de ipsius capite judicarent, tum propinquitatis etiam maxime jus valuisse, proditum. Accidentem ad genua, neque jam quidquam excusantem, quam rebus ipse suis conditionem dicat, quod porro vite genus instituere cogitet, interrogat. Ille Cænobio condissuppliciter orat, acta etatis delicta inter Monachorum choros lachrymis piaturus. Assensum. Habitum una cum filio attonsus mutat. Laurissa vtrumque accepit, Monasterium in Rhenensi pago, ut tum loquebantur, à Cancore Comite ante annos amplius viginti edificatum, nam qui Laureacense ad Danubium malunt, quod Thassilonem struxisse aiunt

DE RELIGIOSISSIMO THASSILONE

aiunt, nominis similitudine decepti errant. Nunquam fidem habuisset Carolus, quantumlibet Monacho, in Boicâ ad Hunnorum fines degenti. Eginhardus disertè euocatum, non permissum redire narrat. Et sepulchrum Laurissæ visitur. Neque illi aduersus magnorum auctorum testimonia audiendi sunt, qui pugna victum, captum, objectu ignitarum peluium cecatum tradunt. Reliquum vitam religiosè Aimoïnus egisse scripsit, quàm lubenti animo Monasterium ingressus sit: dubiâ apprimè & ancipiti sententiâ; sed quàm domestici annales opportune in commodiorem partem interpretantur, nimirum eluisse benefactis superiores maculas, & propitiando Numini assiduam adeò operam nauasse, ut mortui etiam monumentum signis diuinitus editis illustratum claruerit. Quod, quoniam se religioni lubens multumque precatus mancipauit, etsi serò, atroci & difficili suo tempore, profectò ab Aimoïni oratione non abhorret; nec à cetera quidem Thassilonis pietate, nisi quâ illum odium in Francicum nomen transuersum egit, discrepat. Exitus Agilolfingorum imperij is fuit, anno ducentesimo octogesimo postquâ Theodo primum pedem in Boicâ posuit; Stirps inter Germanicas sine controuersia re-

** Idem ta-
men in VI.
Boic. Guel-
fos inde
natos tra-
dit.*

tusissima & nobilissima in cognomine Theodone Thassilonis filio extincta est. Nos alia quoque de eodem subiiciamus. *

Thassilo nunquam fuit Longobardis Rex præfectus à Carolo, p. 319. vti quidam prodidère: Quod quidam (inquit suprâ M. Velferus) fidem & auctoritatem veterum nihil reueriti, Thassilonem Longobardis à Carolo præfectum, atque adeò Regem appellatum prodidère, eos perspicuè ineptire, neque tam vana, quàm absurda & stulta scribere compertum, qui dictis refutentur, dignos non habeo.

*An. Chr.
DCCXLII*

Cæterum Thassilo extra omnem controuersiam religiosissimus seu rex (nam & regium sibi nomen usurpauit) seu Princeps fuit. Natus eodem anno, quo Carolus Magnus, quem matrem Bojam habuisse ferunt, quarto decimo anno rudimentum Martis in Pipini castris posuit, proximo anno se, gentemque totam in Pipini clientelâ dedit, quæ altero & vicesimo deseruit, nescio quomodo vel à Pipino, vel officijs aulicis offensus, & rupto primum fœdere domum ad Vtilonem patrem refugit, uxorem dein Luitpurgam Desiderio Longobardorum Rege natam, duxit, cum annum ageret octauum supra vigesimum. Suscepit ex cōiuge geminos virilis stirpis liberos, Gunterum, ab apro in venatione interentum, & Theodonem stirpis vltimum ab Hadriano pontifice Romæ sacro fonte lustratum; tanta fuit Thassilonis pietas, ut ipse filium Romam portaret, ut à summo orbis parente Christianis sacris imbueretur. Hoc verò offendit Thassilo, quod pactis non steterit cum Pipino & Carolo Magno initis; quin & arma contra mouere Luitpurga instigante sæpius conatus, tandem regno & potestate exutus, reusque Majestatis

statis veniam eâ conditione impetrauit, vt in Monachum attonsus priuatam cum filio vitam coleret. At pietas aduersus cæleste Numen & omnes cælites fuit in Thassilone singularis: quis ex Bojorû principibus plura cœnobîa condidit, quis desita instaurauit, Thassilone? ille Cremissam, ille Thierhauptum, idem Matseum, Chiemseum geminum virorum ac Virginum à fundamentis excitauit, idem S. Valentini sacrum corpus Tridento Bataua, S. Corbiniani Mays Frisingam, B. Viuilonis Laureacensis Archiepiscopi Bataua summa cum religione transtulit, Bataua ciuitatem Episcopo cum fundis & prædijs amplissimis consecrauit, Salisburgensem Ecclesiam donis plurimis auxit. Denique vitam Laurissæ nobili Cœnobio humili tectus cultu sanctissime finiuit. Cui si scriptores Francici fuere paulò iniquiores, mirum videri non debet, cum Thassilo regibus blandire nollit, & patriam in libertatem asserere conaretur. Quod si non potuit, magnis tamen extitit ausis, quem vt inter diuos relatum non legimus, ita Cœnobiorum monumenta, quæ sanctum testantur, non infirmamus, quem inter Diuos cultum etiam Auentinus tradit.

* Arnoldus VVion, quem suprà laudaui, in hæc verba de Thassilone scribit. *In cœnobio Laurissensi depositio S. Thassilonis, vltimi Banariæ regis, qui cum ob lesæ Maiestatis crimen à Carolo Magno Franciæ rege, in cœnobium S. Nazarij intrusus, cum filio Theodone fuisset, de necessitate virtutem sibi parans, in habitu fratris laici, quòd ob senium sacerdotio esset inidoneus, Christi humilitatem & paupertatem in tantum studuit imitari, vt post mortem innumeris clarus miraculis albo meruerit Sanctorum adscribi.*

Thassilonis Regis) Ex ejus Epitaphio hujus hodie natalem adnotauimus. Extat autem (vt refert Michael Eysingerus, in primæ partis Thesauri principum paralipomeno) in antiquo Codice fundationis Krembsmonasteriensis cœnobij, unico disticho totam ejus vitam referens, quod tale est:

*Thassilo Dux primùm, post Rex, Monachus sed ad imum,
Idibus interius decesserat iste Decembris.*

De eodem agunt, Otho Frisingensis, chro. l. 5. c. 29. Albertus Abbas, Stad. in Chron. ad annum 788. Belforsius in Cosmog. in descriptione Banariæ: & Annal. Franciæ, lib. 2. c. 13. vbi de ejus sanctitate & miraculis ab eo factis luculenter disserit. Cœnobium Laurisheimense S. Nazarij non prociat à VVormatiâ intrauit anno 788. quo tamē anno ex hac vita migrauerit, non proditur ab Historicis. Hæc ex Arnolodo Wione. Ego nullas Pontificum tabulas legi, in quibus Thassilo Sanctus pronuntiatur. Crætopolius, Wion, & alij hoc genus scriptores vt sanctum laudant; ad quorum sententiam nec accedo, nec recedo, Thassiloni nomen Sanctitatis abrogare non possum, imponere non audeo.

DE RELIGIOSISSIMO THASSILONE

aiunt, nominis similitudine decepti errant. Nunquam fidem habuisset Carolus, quantumlibet Monacho, in Boicâ ad Hunnorum fines degenti. Eginhardus diserte euocatum, non permissum redire narrat. Et sepulchrum Laurissæ visitur. Neque illi aduersus magnorum auctorum testimonia audiendi sunt, qui pugna victum, captum, objectu ignitarum peluium cecatum tradunt. Reliquum vitam religiosè Aimoinius egisse scripsit, quàm lubenti animo Monasterium ingressus sit: dubiâ apprimè & ancipiti sententiâ; sed quàm domestici annales opportunè in commodiorem partem interpretantur, nimirum eluisse benefactis superiores maculas, & propitiando Numini assiduam adeò operam nauasse, ut mortui etiam monumentum signis diuinitus editis illustratum claruerit. Quod, quoniam se religioni lubens multumque precatus mancipauit, etsi serò, atroci & difficili suo tempore, profectò ab Aimoinij oratione non abhorret; nec à cætera quidem Thassilonis pietate, nisi quâ illum odium in Francicum nomen transuersum egit, discrepat. Exitus Agilolfingorum imperij is fuit, anno ducentesimo octogesimo postquàm Theodo primum pedem in Boicâ posuit; Stirps inter Germanicas sine controuersâ vetustissima & nobilissima in cognomine Theodone Thassilonis filio extincta est.

* Idem tamen in VI. Boic. Guel. fo. inde nates tradit.

Nos alia quoque de eodem subiiciamus. *

Thassilo nunquam fuit Longobardis Rex præfectus à Carolo, p. 319. vti quidam prodidère: Quod quidam (inquit suprâ M. Velferus) fidem & auctoritatem veterum nihil reueriti, Thassilonem Longobardis à Carolo præfectum, atque adeò Regem appellatum prodidère, eos perspicuè ineptire, neque tam vana, quàm absurda & stulta scribere compertum, qui dictis refutentur, dignos non habeo.

An. Chr. DCCXLII

Cæterum Thassilo extra omnem controuersiam religiosissimus seu rex (nam & regium sibi nomen vsurpauit) seu Princeps fuit. Natus eodem anno, quo Carolus Magnus, quem matrem Bojam habuisse ferunt, quarto decimo anno rudimentum Martis in Pipini castris posuit, proximo anno se, gentemque totam in Pipini clientelâ dedit, quæ altero & vicesimo deseruit, nescio quomodo vel à Pipino, vel officijs aulicis offensus, & rupto primùm fœdere domum ad Vtilonem patrem refugit, vxorem dein Luitpurgam Desiderio Longobardorum Rege natam, duxit, cum annum ageret octauum supra vigesimum. Suscepit ex cōiuge geminos virilis stirpis liberos, Gunterum, ab apro in venatione interentum, & Theodonem stirpis vltimum ab Hadriano pontifice Romæ sacro fonte lustratum; tanta fuit Thassilonis pietas, ut ipse filium Romam portaret, ut à summo orbis parente Christianis sacris imbueretur. Hoc verò offendit Thassilo, quod pactis non steterit cum Pipino & Carolo Magno initis; quin & arma contra mouere Luitpurga instigante sapius conatus, tandem regno & potestate exutus, reusque Majestatis

statis veniam eâ conditione impetrauit, vt in Monachum attonsus priuatam cum filio vitam coleret. At pietas aduersus caeleste Numen & omnes cælites fuit in Thassilone singularis: quis ex Bojorû principibus plura cœnobîa condidit, quis desita instaurauit, Thassilone? ille Cremissam, ille Thierhauptum, idem Matseum, Chiemseum geminum virorum ac Virginum à fundamentis excitauit, idem S. Valentini sacrum corpus Tridento Bataua, S. Corbiniani Mays Frisingam, B. Viuilonis Laureacensis Archiepiscopi Bataua summa cum religione transtulit, Bataua ciuitatem Episcopo cum fundis & prædijs amplissimis consecrauit, Salisburgensem Ecclesiam donis plurimis auxit. Denique vitam Laurissæ nobili Cœnobio humili tectus cultu sanctissime finiuit. Cui si scriptores Francici fuere paulò iniquiores, mirum videri non debet, cum Thassilo regibus blandire nollit, & patriam in libertatem asserere conaretur. Quod si non potuit, magnis tamen extitit ausis, quem vt inter diuos relatum non legimus, ita Cœnobiorum monumenta, quæ sanctum testantur, non infirmamus, quem inter Diuos cultum etiam Auentinus tradit.

* Arnoldus VVion, quem suprà laudaui, in hæc verba de Thassilone scribit. *In cœnobio Laurissensi depositio S. Thassilonis, vltimi Banarie regis, qui cum ob lesæ Maiestatis crimen à Carolo Magno Francie rege, in cœnobium S. Nazarij intrusus, cum filio Theodone fuisset, de necessitate virtutem sibi parans, in habitu fratris laici, quòd ob senium sacerdotio esset inidoneus, Christi humilitatem & paupertatem in tantum studuit imitari, vt post mortem innumeris clarus miraculis albo meruerit Sanctorum adscribi.*

Thassilonis Regis) Ex ejus Epitaphio hujus hodie natalem adnotauimus. Extat autem (vt refert Michael Eysingerus, in primæ partis Thesauri principum paralipomeno) in antiquo Codice fundationis Krembsmonasteriensis cœnobij, unico disticho totam ejus vitam referens, quod tale est:

*Thassilo Dux primùm, post Rex, Monachus sed adimùm,
Idibus interius decesserat iste Decembris.*

De eodem agunt, Otho Frisingensis, chro. l. 5. c. 29. Albertus Abbas, Stad. in Chron. ad annum 788. Belforsius in Cosmog. in descriptione Banarie: & Annal. Francie, lib. 2. c. 13. vbi de ejus sanctitate & miraculis ab eo factis luculenter disserit. Cœnobium Laurisheimense S. Nazarij non prociù à VVormatiâ intrauit anno 788. quo tamē anno ex hac vita migrauerit, non proditur ab Historicis. Hæc ex Arnolddo Wione. Ego nullas Pontificum tabulas legi, in quibus Thassilo Sanctus pronuntiatur. Cratepolius, Wion, & alij hoc genus scriptores vt sanctum laudant; ad quorum sententiam nec accedo, nec recedo, Thassiloni nomen Sanctitatis abrogare non possum, imponere non audeo.